

Hvad vægter højest: Princippet eller den konkrete tilfælde. »Terror« er 100 minutters intenst teater om et vanskeligt dilemma. På billedet ses fra venstre Lucie Gieseler, Tomás Ignacio Heise, Beatrice Boca, René Rollin und Reiner Schleberger. Fotos Henrik Matzen

Du kommer i et dilemma

Kan man bevidst ofre 164 menneskeliv for at redde 70.000 andre menneskeliv? Tingene bliver sat på spidsen i den dramatiske forestilling »Terror«, som Landestheater netop har haft premiere på.

ANMELDELSE

Hans Christian Davidsen

hcd@fla.de

Slesvig. Konceptet, ideen, kald det hvad du vil, er kendt fra tv: En retssag afvikles som ved en virkelig domstol, og publikum er til sidst som et nævningeting med til at stemme: Skyldig eller ikke skyldig.

I 2015 bragte forfatteren og juristen Ferdinand von Schirach fænomenet ind på de tyske teaterscener med forestillingen »Terror«. Landestheater har netop haft premiere på sin egen version af stykket, hvor publikum får to sten med ind til forestillingen: En hvid og en sort. Når stykket er (næsten) ovre efter 100 minutter, skal man ved udgangen aflevere en af stenene: En sort sten for »skyldig« eller en hvid for »uskyldig«.

På anklagebænken sidder en elitepilot fra det tyske forbundsværn. Han er anklaget for at have nedskudt i passagerfly med 164 civile mennesker om bord. Alle mennesker omkom.

Om bord var en terrorist, der over radioen havde meldt sit forehavende: At lade flyet styrte ned i Allianz Arena, hvor 70.000 mennesker er samlet til en landskamp.

Handlet mod ordre

Piloten har handlet mod ordre ovenfra samt mod gældende lov og fulgt sin samvittighed og foretaget en afvejning: Hellere 164 men-

Piloten, der lader sin egentlig personlige overbevisning stå over loven, spilles overbevisende af Tomás Ignacio Heise.

neskeliv end 70.000. Står moral og personlig samvittighed over loven?

Der var udsolgt til premieren i Slesvighus søndag aften, og mon ikke stykket går hen og bliver en af sæsonens sællerter på Landestheater?

Forestillingen vil hver gang kunne falde anderledes ud. Efter endt stemmeafgivning og en lille pause bliver publikum inviteret med ind i salen igen til domsafsigelsen baseret på flertalsafgørelsen. Ved premieren var der et lille flertal for frikendelse af den anklagede, der spilles overbevisende af Tomás Ignacio Heise.

Scenen er en retssal, og sproget er så tørt og nøgternt, som det netop er i en sådan. Kun to af vidnerne viser følelser, en oberstløjtnant i det tyske luftvåben, Luftwaffe (spillet af René Rol-

lin) og en kvinde, der har mistet sin ægtemand ved nedskydningen (spillet af Kristin Hell). Den distancerede retspræsident spilles af Reiner Schleberger, forsvareren af Lucie Gieseler og statsadvokaten af Beatrice Boca, der tilsammen blotlægger forløbet detaljeret.

Modargumenter

Dilemmaet bliver holdt op mod modargumenter spændende fra den tyske forfatning (artikel 1: »Den menneskelige værdighed er ukrænkelig. Det er alle statslige myndigheders pligt at respektere og beskytte den«) til den tyske filosof Immanuel Kant (»Kan mit princip gælde for alle?«).

Ferdinand von Schirach har skrevet et på alle måder meget vedkommende stykke, der ikke kan undgå at

RESÜMEE

Ein schwieriges Dilemma

Kann man absichtlich 164 Menschenleben opfern, um 70.000 andere zu retten? Auf die Probe gestellt werden die Dinge in der dramatischen Aufführung »Terror«, die gerade am Schleswig-Holsteinischen Landestheater Premiere hatte.

Der Autor und Jurist Ferdinand von Schirach hat ein Stück geschrieben, das in jeder Hinsicht aktuell ist und unter die Haut geht. Die Theaterbesucher befinden sich in einem schwierigen Dilemma. Nach 100 Minuten ist es alles andere als sicher, dass Sie sich in der Lage fühlen, die Entscheidung zu treffen, die das Theater Ihnen vorgibt. Aber das kann an sich schon ein Zeichen von Qualität sein.

gå ind under hunden på én. Personligt havde jeg selv det problem, at jeg efter 100 minutter ikke følte mig klædt på til at træffe den afgørelse, som man fra teatrets side bliver foregøglet at skulle træffe, at man kan eller skal træffe. Men det kan jo i selv selv være et tegn på kvalitet.

Flere forestillinger

»Terror« spilles igen den 1. februar i Husumhus, den 3. og 23. februar, 14. marts, 12. og 20. april, 10. juni samt 4. juli på Flensburg Teater, den 11. februar i Slesvighus, den 12. februar, 11. marts og 5. juli på Rendsborg Teater, den 16. februar på Stadttheater i Heide og den 27. april på Theater Itzehoe.

Schleswig-Holsteinisches Landestheater: Terror – af Ferdinand von Schirach. Iscenesættelse: Wolfgang Hofmann. Scenografi og kostume: Lars Peter. Premiere i Slesvighus, den 29. januar.

FAKTA

Ferdinand von Schirach

Ferdinand von Schirach, født 1964, tysk advokat og forfatter. Er sønnesøn af topnazisten Baldur von Schirach, studerede jura og blev efterfølgende advokat i Berlin i 1994. Han har ført en række højt profilerede strafferetssager som forsvarsadvokat i Tyskland.

I 2011 udkom hans første roman, »Der Fall Collini« (dansk: »Sagen Collini«, 2012), som via et mord på en ældre forretningsmand med en fortid som officer i Nazityskland behandler det tyske retsopgør efter Anden Verdenskrig.